

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA NIKAJ VEČ KOT
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvzemiti zbirati,
modeli in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima !!

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 154 Štev. 154

NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 7, 1941 — ČETRTEK, 7. AVGUSTA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

NEMŠKO POROČILO O RUSKIH IZGUBAH

Nemško vrhovno poveljstvo naznanja senzacionalno vest, da je ruska vojska izgubila:

3,000,000 mož (mrtvih in ranjenih); 895,000 vojakov je bilo ujetih; 10,388 topov zajetih; 13,145 tankov uničenih in 9082 aeroplanov sestreljenih oz. uničenih na zemlji.

Te izgube, če je poročilo resnično, so tako strahovite, da lahko imajo usodne posledice na potek vojne na vzhodni fronti.

Po več tednih skoraj popolne molke o vojskih operacijah v Rusiji je včeraj nemško vrhovno poveljstvo sporočilo, da bo v nekaj dneh objavljeno mnogo važnih dogodkov.

Včerajšnje poročilo nemškega vrhovnega poveljstva pravi, da so Rusi od 22. junija, ko je Nemčija vpadla v Rusijo, imeli naslednje izgube: 895,000 ujetnikov, 13,145 tankov uničenih, 10,388 zajetih topov in 9082 aeroplanov uničenih. Dalje pravi poročilo, da je bilo ubitih "mnogokrat več" Rusov, kot pa jih je bilo vjetih.

Nemška uradna časnikarska agencija D. N. B. pravi, da je bilo ubitih in ranjenih od 3 milijone Rusov. Pozneje poročilo pa celo pravi, da je bilo ubitih in ranjenih 5,000,000 Rusov. Računajoč po številu prebivalstva — 180,000,000, tri divizije na milijon ljudi — imajo Rusi okoli 510 divizij po 25,000 mož, torej skupaj okoli 12 milijonov 750 tisoč vojakov. Nevtralni opazovalci cenijo rusko vojaško silo na 17,500,000 vojakov.

Na podlagi nemških poročil je položaj na ruski fronti naslednji:

Levo krilo treh nemških armad med Finskim zalivom in

Črnim morjem je potisnilo severno od Perjuškega jezera skoro do Narve; nižje proti jugu v Estoniji so Nemci dospeli do Tape in zatrjujejo, da bodo v kratkem zavzeli Leningrad.

Sredi fronte pri Bjalostok in Minsku ter pred Sebastopolom so Nemci, kot pravijo, porazili rusko "obrambno armado." Na tem kraju so tudi Nemci pričeli novo ofenzivo proti Moskvi.

Tretja nemška armada v Ukrajini pa je zapletena v vroče boje med Kijevom in Odeso.

Nemško vrhovno poveljstvo pa niti najmanj ne omenja nemških izgub. Pravi samo, da so izgube "k sreči zelo majhne."

Nemško poročilo tudi prvič omenja imena poveljnikov, ki vodijo vojne operacije proti Rusiji. V Estoniji v prodiranju proti Leningradu poveljuje feldmaršal Ritter von Leeb; osrednja fronta je pod poveljstvom feldmaršala Fedorja v. Bocka, južna v Ukrajini pa pod poveljstvom feldmaršala Gerdja von Rundstedta.

Severna armada je po nemškem zatrdilu imela naslednje uspehe: 35,000 ujetnikov, uničila 355 tankov, 655 topov in 771 aeroplanov;

osrednja armada: 310,000 ujetnikov, 3205 tankov, 3120 topov in 1098 aeroplanov;

južna armada pa: 150,000 ujetnikov, 1970 tankov in 2190 aeroplanov.

NEMŠKE IZGUBE V RUSIJI

Zdaj pa pogledimo malo, kaj pravijo vojaški izvedenci, ki so nastanjeni v Turčiji:

Inozemski vojaški izvedenci v Istanbulu v Turčiji cenijo nemške izgube v Rusiji na 700,000 mož.

"Sicer je še prezgodaj napovedati nemško katastrofo v Rusiji," pravi nek častnik, "vendar pa moram zatrditi, da je ruski odpor popolnoma prevelik nemške načrte. Pred meseci so nemški atašeji v Moskvi in Ankari prerokovali, da bo ruski odpor strl v treh tednih. Še v juniju so trdili isto. Nemški poslanik v Moskvi je odsvetoval Hitlerja, da bi vpadel v Rusijo.

Navzlic nemškemu ponaša-

nju, da ima nemška armada v mehaniziranih divizijah premoč nad Rusi, je sedaj znano, da Rusija Nemčijo prekaša v tem oziru. Rusija ima 15 oklopnih vojaških korov in 64 oklopnih brigad, kar je slično nemškim 52 divizijam. Rusi imajo 15,000 prvostopenjskih aeroplanov, med Moskvo in Uralom pa je 3000 tovarnih, ki izdelujejo aeroplane.

Nemci imajo izborni izveščevalci vojske in najboljše vojaško poveljstvo. Toda Rusija je velika dežela, ki je ni mogoče zavzeti. Tudi čas deluje proti Nemcem. Ako svoje kampanje v Rusiji kmalu ne skonejo, predno bo nastopila ostrorusska zima, so vojno izgubili.

AMERIŠKA POMOČ RUSIJI

Uradni krogi v Washingtonu so objavili, da je v Rusijo prišla prva pomoč iz Združenih držav in sicer orožje in mnogo strojev. Rusi bodo s stroji opremlili tovarne na vzhodu Urala, to je v Sibiriji.

Ruski poslanik Oumanski je zagotovil washingtonski vladi, da bodo Rusi branili svojo industrijo onstran Urala tudi, če bi se Nemci polastili cele evropske Rusije. V skladu tega hoče Rusija svojo industrijo razviti vzhodno od Urala, kamor Nemci z vsemi svojimi močmi uspehi nikakor ne bodo

prišli.

Ves material je bil poslan čez Pacifik v Vladivostok, ne meneč se za nevarnost pred japonskimi bojnimi ladjami. Japonsko časopisje je namreč zagrozilo, da pomeni pošiljanje raznih vojnih potrebščin Rusiji sovražno dejanje proti Japonski.

Rusiji je bilo sporočeno, da naj bi ruski parniki prevažali vojni material, toda Rusija nima mnogo parnikov in bodo vsled tega ameriške ladje morale prevzeti to delo.

Zbornica odobrila važno predlogo

Predsednik Roosevelt naj bi imel pravico zaseči gotovo privatno lastnino za narodni obrambni program.

Poslanska zbornica je odobrila z 241 proti 136 glasovom predlogo, ki daje predsedniku pravico prevzeti gotovo privatno lastnino, če bi bilo to potrebno za narodno obrambo.

Predloga je bila nato vrnjena senatu.

Demokratski kongresnik May iz Kentucky, načelnik vojaškega odbora, je rekel, da je zbornica predlagala nekaj sprememb, glede katerih se je treba sporazumeti na skupni konferenci.

Republikanski kongresnik Taber iz New Yorka je predlagal, naj bi ne bilo dovoljeno zaseči stroje ali opreme obratujoči tovarni.

Predsednik bi pa imel pravico rekvirirati vsako privatno ladjo, stroje na privatnih ladjah ter vsako drugo sredstvo, ki bi se mu zdelo za narodno obrambo neobhodno potrebno.

"Nasprotniki predloge so skušali dokazati, da je predloga povsem slična predlogi za zaplenjenje tovarn, katero je zbornica dvakrat z ogromno večino porazila.

Vodilni republikanci proti vstopu v vojno

V Alevandria Bay, N. Y., se je zbralo v letovišcu bivšega illinojskega guvernerja Franka O. Lowdena, več uglednih republikancev, ki so pozvali kongres, naj napravi konec vsem poskusom, čijih cilj je zaplesti Združene države v evropsko vojno.

Po njihovem mnenju so bili z mornariško akcijo ter okupacijo oporišč izven zapadne hemisfere ter z obljubo pomagati Rusiji prekršena temeljna načela demokratične vlade.

Zadnji dogodki, — je rečeno v pozivu, ki sta ga poleg drugih republikanskih veljakov podpisala tudi bivši predsednik Hoover in svoječasni republikanski kandidat Alf M. Landon, — vzbujajo resne dvome, da bi se ta vojna tikala

Neumnost zadržuje delo

V St. Louis, Mo., psica zadržuje delo pri veliki municij-ski tovarni. Psici, ki je bostonski bull terrier, je ime Mutzie. Njena lastnica Mrs. Mark J. Boundy pravi, da morajo delavci čakati toliko časa, da bo njena psica skotila mladiče.

Vlada je kupila štiri mestne bloke, kjer bo zgrajila tovarno za izdelovanje grožja v znesku \$10,000,000. Porušili so že 24 hiš, samo hiša Mrs. Boundyjeve še stoji — samo zaradi njene psice.

"Tukaj bomo ostali," je rekla Mrs. Boundy, "dokler Mutzie ne dobi svojih mladičev. Ako pa hišo medtem preselijo, se bomo mi preselili z njo."

Vojaški inženirji so potrepljivi in so Mutzi dovolili, da počaka svoj čas, toda rekli so, da se to mora zgoditi najkasneje do konca tega tedna.

ŠTIRJE BANDITI ODNESLI 76 TISOCAKOV

V Stroudsbuurgu se je završil ob belem dnevu izreden drzen rop. — Dva bančna uslužbenca oropana na prometni cesti.

V torek so ustavili v mestu Stroudsbuurg, Pa., štirje banditi, oboroženi z avtomatičnimi puškami, dva uslužbenca First National Bank ter ju oropali za 76 tisoč dolarjev v gotovini. Nato so se odpeljali v smeri proti New Jersey.

Banditi niso bili zakrknjeni, pač so pa imeli črne naočnike. Avtomobil, v katerem so se odpeljali, so našli pozneje v bližini Portland, Pa.

Vprašanja svobode in demokracije.

— To ni noben jasen svetovni konflikt med tiranstvom in svobodo. Angleško-ruska zveza je popolnoma razpršila te domneve.

Draginje se ne da preprečiti

Načelnik kontrolne oblasti je izjavil pred zborničnim odborom za bančne zadeve, da je dežela na robu inflacije. Vprašanje postavno določenih cen

Leon Henderson, katerega je imenoval predsednik Roosevelt za načelnika oblasti, ki kontrolira cene, je pričal pred zborničnim odsekom za bančne zadeve, da je postala podražitev življenjskih stroškov neizogibna. Četudi bi bil takoj uveljavljen vladni načrt glede cen, bi to ne koristilo dosti. V veletrgovinah se je že vse podražilo, vsled česar bi bilo nesmiselno pričakovati, da bi mali trgovci ne sledili svojim večjim tovarškim.

Za primer je navedel Henderson maslo, ki se je izza izbruha sedanje vojne podražilo v veletrgovini za petdeset odstotkov, v trgovinah na drobno pa le za 36. Še večja je razlika pri kavi, ki so jo veletrgovci podražili za 52 odstotkov, mali trgovci pa komaj za tri odstotke.

Henderson, ki je s toplimi besedami priporočal sprejem vladne predloge, je trdil, da je dospela dežela na rob inflacije.

— Mi lahko storimo dvoje, — je pojasnil kongresnikom, — vse skupaj lahko pustimo v nemar ter se izpostavimo nevarnosti tragične inflacije, ali pa napravimo to, kar so storile druge dežele, da namreč uvedemo nad cenami najstrožjo kontrolo.

Henderson je dve uri razpravljalo o gospodarskem položaju dežele ter o sedanjih in bodočih posledicah narodnega obrambnega programa, čigar stroški so določeni na 50 tisoč milijonov dolarjev.

Glede plače je rekel, da jih na podlagi vladne predloge ni mogoče urediti. Za vzgled je navedel angleško in kanadsko vlado, ki dajeta tovarnarjem denarne podpore, da ne draže svojih izdelkov ter s tem tudi preprečajo zahteve po višjih plačah. Vprašanje mezd in plač utegne postati odločilen faktor, če cene ne bodo regulirane.

Razpravljajoč o podražanju izza začetka vojne, je rekel Henderson, da so bile cene prve mesece še dosti stalne, zadnji čas so se pa tako povečale, da je vsekakor treba radikalnejših odredb kot je pa sedanja pristojna kontrola. Ad-ministracija je o vsem tem razpravljala s predsednikom Rooseveltom.

ŽELEZNIČARJI BODO GLASOVALI

Posvetovanja med njihovimi zastopniki in zastopniki železniških družb so se izjalovila. — 1 milijon 200 tisoč delavcev bo dobilo glasovnice.

V Chicagu so se že več dni vršila posvetovanja med zastopniki železničarjev in železniških družb glede zahteve železničarjev po zvišanih plačah. Ker niso prišli do nobenega zaključka, so se razšli.

Na posvetovanju je bilo opaziti, da železniške družbe pod nobenim pogojem nečejo zvišati delavcem plač, nakar so se železniške bratovščine odločile za štrajk.

V teku osmih dni bo dobilo glasovnice 1 milijon 200 tisoč železničarjev.

Zastopniki železniških družb so izjavili, da so zahteve železničarjev skrajno pretirane. Če bi jim ugodile, bi imele železniške družbe na leto približno devetsto milijonov dolarjev več stroškov. Železničarji namreč zahtevajo trideset odstotno zvi-

šanje sedanjih plač.

Minimalna plača železničarja znaša zdaj \$5.06 na dan.

V slučaju, da bi se železničarji odločili za štrajk, bi bila njihova zadeva poverjena posebni posredovalni oblasti. Četudi bi bila prizadevanja posredovalne oblasti brezuspešna, bi moralo poteci med napovedjo in izbruhom stavke šestdeset dni. Ta rok je namreč postavno določen.

Pri pogajanjih je bilo zastopanih pet velikih železničarskih bratovščin, železniške družbe, ki so se z njimi pogajale, pa kontrolirajo v deželi devetindevetdeset odstotkov železniških prog.

Umevno je, da bo storila vlada vse, kar je v njeni moči, za preprečenje stavke.

RUSINJE VOJAŠKE PILOTKE

Nek častnik angleške zračne sile, ki se je ravnokar vrnil iz Rusije, je povedal, da ima ruska zračna sila veliko število žensk v svojem zborni, zlasti pa pilotk.

Moskva je zelo zavarovana proti nemškim bombnikom tako s protiletalskimi topovi, kot z aeroplani. Poročilo pravi, da vsak nemški aeroplan, ki se mu posreči preleteti zračno obrambo, zaide v "peklenski ogenj".

Angleški zračni častnik, ki je bil že tudi v Združenih državah, pravi, da Rusov v letalstvu ni treba prav nič učiti, ker so v tem splošno izveščani.

"Rusom ni mar, ako pošljejo sto in sto aeroplanov v zrak," pravi ta častnik, "kadar pride sovražni napad. Mnogo noči sem bil v Londonu, ko so ga napadli nemški aeroplani in bil sem priča mnogih zelo hudih napadov na Moskvo. Toda tu ni nikake primere. Nemci sploh ne pridejo skozi zračno obrambo in skozi ogenj ruskih proti zračnih topov. — "Vsak izstrelek se razleti na štiri dele, od katerih je vsak nadeben drevesu v jeseni, ko listje odpada.

Prebivalci Moskve se ob zračnih napadih zadržijo popolnoma mirno.

Upori v Srbiji

V Bernu v Švici prihajajo poročila iz dežel, ki jih je zavzela Nemčija. Tako tudi prihajajo poročila o vedno večjem delovanju srbskih in hrvatskih četnikov, ki napadajo nemške vojske, kjerkoli se jim nudi priložnost. Nemško vojaško poveljstvo pa je proti četnikom zelo strogo in kot pravi poročilo iz Budimpešte, je bilo v raznih krajih Hrvatske vstreljenih 117 ljudi.

Vstaši kar pri belem dnevu prihajajo na plan in napadajo nemške vojske. Zato Nemci preiskujejo posebno gozdove v Bosni in Hercegovini, da iztrebijo četnike.

Včeraj so vstaši ob belem

Goodby, hamburger

Na 56. letni konvenciji narodne zveze mesarjev, ki se vrši v Detroitu, je bil stavljen predlog, če bi ne kazalo prekratiti "hamburger" v "defense-steak".

Premalo električne sile

Ker ima vojna industrija pred vsemi drugimi prednost, se bo morala marsikatera druga industrija omejiti pri porabi električnega toka.

Vojna industrija porabi 55 milijonov kilovatih ur, dočim ima dežela vsega skupaj le 145 milijonov kilovatih ur.

Vse skušajo pokupiti

Majhne trgovine skušajo pokupiti vse blago, ki ga morejo dobiti, da bi se na ta način zaščitile proti podražanju oziroma pomanjkanju. To je bilo ugotovljeno v St. Louisu, Mo., na konvenciji "American Retailers Association". Veleprodajci so silno preobložena z naročili.

Posebno veliko povpraševanje je po svilii ter po volnenem in bombažnem blagu. Svilenih nogavic sploh ni mogoče več dobiti v nekoliko večjih množinah. Nekatere ženske so se že njimi dobro preskrbele.

dnevu v Zagrebu obkolili 200 hrvatskih "vstašev", kakor nazivljajo hrvaško narodno obrambo. Izza meje so četniki vrgli na vojske bombe in 28 vojakov je bilo ranjenih. Štirje četniki so bili po napadu vjeti in obsojeni na smrt. Aretiranih je bilo tudi 28 "židov in komunistov" in so bili pripeljani pred vojno sodišče.

Popoldne je bilo vstreljenih nad 100 "zarotnikov". V Iloku so hrvaški četniki vstrelili dva hrvaška orožnika. Za čim so obdolženi Srbi. Orožniki so v zvezi s tem prijeli 28 Srbov. V ponedeljek popoldne so bili obsojeni na smrt in takoj vstreljeni.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Lupina, Sec. - Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za štiri leta \$18.—; za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za tiskarstvo na celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1543

SLOVANI SE NOČEJO BORITI PROTI RUSJI

S svojih radio postaj skušajo nacisti dopovedati svetu, da se je z vseh delov evropskega kontinenta prišlo ogromno število prostovoljcev za vojno proti Rusiji. Prebivalstvo podjarmenih dežel prav dobro ve, da je ta najnovejša Goebelsova propaganda čisto navadna laž in sleparija.

Res je, da izdajalec po zasadenih deželah nabirajo "prostovoljce" za razne "legije" in "regimente", kolikor jih naberejo, je pa seveda drugo vprašanje. Uspehi te kampanje so vsepovsod zelo kilavi.

Celo člani napolvojaških organizacij, ki so tako ponosno paradirali v svojih rujavih, sivih in zelenih srajcah, ne kažejo posebnega veselja, za borbo proti "sovražniku Evrope", katerega je Hitler še včeraj proglasil za svojega "prijatelja in zaveznika".

Takoj po napovedi vojni bi Hitlerju sedel še marsikakšen "prostovoljec" na lim, kajti vse je bilo pripricano, da bo Hitlerjeva armada v dveh ali treh tednih zavzela Leningrad, Moskvo in Kijev.

Po pariških, bruseljskih, kodanjskih in zagrebških cestah so vozili oklopni avtomobili, s katerih so agitatorji z napisi in zvočniki vabili prostovoljce, naj se udeležijo "partedenskega izleta" na rusko ozemlje.

Vojna proti Rusiji pa ni bila po nekaj tednih končana, ampak se je razvila v strahovito borbo, v kateri se je toliko orevani in proslavljeni nemški "blitzkrieg" povsem izjalovil.

Tudi temu sledeča prisilna rekrutacija "prostovoljcev" se ni obnesla, posebno pa ne v slovaških deželah. Četudi niso Nemci pozivali na boj proti Rusom, dobro vedo, da bi Čehi ob prvi ugodni priložnosti dezertirali na rusko stran ter nato udarili nazaj. Nemci namreč Čeha še izza zadnje vojne prav dobro poznajo.

Tudi poskusi za mobilizacijo slovaške armade so se skoro izjalovili. Slovaška vlada ima navado izpolniti vsako Hitlerjevo željo, upra se je pa na njegovem povelju, naj mobilizira proti Rusiji. Predsednik Slovaške je šele tedaj podpisal mobilizacijsko povelje, ko je nemški vnani minister Ribbentrop zapretil slovaškemu poslaniku:

— Če slovaška armada ne bo v teku 24 ur pripravljena na pohod, bo Slovaška takoj priključena Madžarski.

Slično je bilo z Bolgarsko, toda nemški pritisk ni imel v tem slučaju zaželenega uspeha.

Bolgarski ministrski predsednik je kar naravnost poudaril nemškemu poslaniku v Sofiji: — Nesmiselno bi bilo ščuvati bolgarske kmete na vojno proti prijateljskemu ruskega narodu. Bolgarska vlada skuša v vseh ozirih ugoditi svojemu mogočnemu nemškemu zavezniku in je šla v svoji požrtovalnosti tako daleč, da ljudskega mnenja sploh ni vpoštevala. Toda proti Rusom se bolgarski kmetje ne bodo borili. Ne bodo se in ne bodo! Niti zagrizeni nasprotniki komunistov ne bodo šli proti Rusom v boj. So namreč gotove napisane postavbe prijateljstva in zavezništva, katerih se ne da prelomiti.

Nemški diplomat je namreč čelo in jezo vzkliknil: — O tem bo pa Hitler odločil!

Po preteku treh dni je zapovedal Hitler bolgarski vladi, naj takoj umakne svoje vojaštvo iz jugoslovansko-macedonskih okrajev Struga, Kosovo in Debar, katere je smela meseca aprila na podlagi dunajskega pakta zasesti in anektirati. Bolgarska se je namreč p riorizirala Nemčiji le pod pogojem, da bo macedonsko vprašanje rešeno v njenem smislu in da bodo vsi Macedonci združeni pod bolgarsko nadvlado.

To je bilo na Dunaju svečano podpisano, Hitler je pa po svoji stari navadi tudi to pogodbo prelomil.

— To naj bo kazni za ne pokorščino, — je baže rekel in telefoniral Mussoliniju:

— D obra novica, Guce! Izdaj lahko zasedeš še jugoslovanski del Macedonije. Ravno kar sem pregnal odstanč nepokorne Bolgare!

ODOBRAVA KERŽETOVE SPISE

Ker ravno moja mati pošilja jo naročnino za vaš list, si ne morem kaj, da ne bi napisal nekaj vrstic v zahvalo vašemu slovaškemu sotrudniku, ki dopisuje v našem listu pod naslovom "Newyorški odmevi". Mr. Kerže. Vsi čast vam in hvala za vaše pisanje v tem listu in posebno še za zadnje, ki je bilo v št. 144 "Glas Naroda." Tako v živo je dirnilo človeku v srce, da sem si mislil: "Oh, zakaj, zakaj niso vsi Slovani tako nepristranski in v

stren gojijo le dobro do svojega bližnjega in ako vidi kaj, da ni morem kaj, da ne bi napisal nekaj vrstic v zahvalo vašemu slovaškemu sotrudniku, ki dopisuje v našem listu pod naslovom "Newyorški odmevi". Mr. Kerže. Vsi čast vam in hvala za vaše pisanje v tem listu in posebno še za zadnje, ki je bilo v št. 144 "Glas Naroda." Tako v živo je dirnilo človeku v srce, da sem si mislil: "Oh, zakaj, zakaj niso vsi Slovani tako nepristranski in v

Newyorški odmevi

FRANK KERŽE

Ko sem začel pred šestimi meseci s svojimi članki, sem rekel sam pri sebi: prvi naj bo posvečen mojim najboljšim prijateljem — slovaškim listom v Ameriki. Zakaj naš list je kakor ovetje v žarnem maju: življenje. Star pregovor pravi, povej mi, s kom obučuješ, pa ti povem, kdo ste.

Zivljenje prinese od tedna do tedna toliko problemov, ki se zde človeku važnejši, da mora nehoti odkladati včasih za tedne, včasih za mesece.

Torej slovaški listi. Še vsi so, kolikor jih je bilo v času, ko sem zaključil članke Pod vaško lipo. Vsi so — jako taki, kakor so bili.

Kako pa naj bo drugače? Ali niso tisti delaveci zraven, kakor so bili poprej? List ni drugače, kakor ogledalo človeka, ki ga urejuje in piše. Še več: list in urednik sta eno.

Kadar govorimo o naših listih, si ne smemo predstavljati nekaj, kar imajo postavili Američani. Stiri strani — to je vse, če izvzamemo enotina in zvezina glasila.

Imamo še vedno pet dnevnikov, med katerimi izhajajo trije po petkrat na teden, dva pa po šestkrat. Prvi so: Amerikanski Slovenec, Glas Naroda in Prosveta. Druga dva sta Ameriška domovina in Enakopravnost — oba v Clevelandu.

Kakšni so ti naši dnevniki? Ne morem reči, da so polni in vzorno urejani in tudi zahtevati ne morem tega, če pomislim, da povprečni dnevnik urejuje največ po dva človeka. Pisati dan za dnem, iskati snovi, popravljati korekture in razvrščati gradivo, pomenja dosti dela. In ta preobremenjenost pri dnevnikih se vidi na vsem.

Prva stran lista predstavlja navadno tretjino vsega lista, če pomislimo, da pridejo na druge strani večkrat trgovske zadeve in naznanila. Vsa prva stran je po večini posvečena svetovnim dogodkom in ni več važna za nas. Zakaj danes slednji naš človek čita po enega li več angleških listov, ki so s svojimi vestmi precej pred našimi. To boste razumeli, če veste, da mora biti vse naš material predstavljen iz angleških listov.

Druga stran ima navadno poleg uredniškega članka dopise na tretjo stran pride kar se dobi, četrti pa ima največkrat povest. Izvirnih ni, seveda, ker nimamo ne delavcev ne denarja.

Torej pride kaka povest iz starokrajških zalog.

Posamezne številke tega ali onega lista so včasih dosti dobre, celotno bi pa rekel, da so vsi naši dnevniki precej prazni. Nekateri celo jako prazni.

Ne bom pisal, kateri spadajo sem ali tje, ker ne želim nikomur škoditi. Priporočal pa bi tole:

V list starih strani ne spada jo dolgo stvari. Res je sicer, da sam pisem precej dolg članek, ampak to je po enkrat na teden. Če bi bilo to vsak dan,

bi bila povest druga. Dolg material lepo zamaši vse luknje, dober pa ni. Človek čita naslov, preleti z očmi, kje se neha, pa pravi pri sebi: pre-dolgo. Tisti časi so minili, ko je naš človek čital vse, kar je bilo ti-kakega. Danes slednji izbira in če ne najde nič zase, odloži list in išče z očmi odgovora na tihota notranja vprašanja, zakaj je vse tako prazno.

Materijala po angleških listih je dovolj in dobrega tudi, ampak treba ga je — iskati. To pa vzame časa. Material primerno predelati, da se posnemajo iz njega le to in toliko, kar je primernega za mal dnevnik starih strani, je tudi zamudno delo. In tako si vzamejo uredniki najboljše pot: potegniti vse, kar napolni kolono in docela list.

Če bi kaj svetoval našim dnevnikom, bi bilo v prvi vrsti to: ogibajte se dolgih stvari, ker niso za naš list.

Kaj je druga velika napaka? To, da so posamezni listi postavili pred desetletji svojo obliko, katere se drže kakor hrt svoje podzemske grajskine. En list ko drugi, letosnja izdaja v vsem tako, kot lanske ali pred-lanske. Treba je dobro pogledati datum, da veš, ali imaš staro ali novo izdajo pred sabo.

Ema in ista oblika je nad vse utrudljiva in nepregledna. Včasih pride kaka zanimiva vest vmes, pa je človek nehoti prestre. Kar z očmi premeri strani in gotov je.

Vem, da se na starih straneh ne da delati čudežev. Ampak če urednik kdaj poizkusa z malo drugačno obliko, mu to ne da več dela in vendar pride list nekoliko drugačen.

Zakaj narave je zakon več-nih sprememb. Kakoli gre po enem in tistem kopitu, postane utrudljivo, dolgočasno.

Vi naši dnevniki bi lahko imeli več skupnosti, kakor jo imajo. Danes jemljejo drug iz drugega samo naznanila o smrti ali nesrečah — to je vse. In če dodamo temu materialu še tisto, kar se jemlje iz starokrajških listov, moramo vživati material, ki je zopern, težak in nerisničen. Življenje enega naroda ne obstoji iz samih smrti in nesreč. Človek bi rad imel sliko, kako živi zdrav narod v svojih razmerah, ne pa, kje je bil kdo zaklan, koga je strela ubila, kje je kaj pogorelo, ali kdo se je preselil v večnost.

Zasledujem naše liste v Ameriki. Slednji je prinašal in prinaša še vesti iz starega kraja. Vprašam pa vas: ali si je kdo izmed nas mogel kdaj ustvariti vsaj približno sliko, kako živi, kako se giblje in raz-vija zdrav, normalen narod?

Človek bi imel rad vesti, kako živi politično, ekonomično, kulturno in socialno. Potem more presojati, v katero smer gre narod.

Ampak od vsega tega nič. Dobro bi bilo, da bi od časa do časa pisali o zazdehah, drugih bratskih narodov — slo-

LUJSKA KUCHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhanje in čim. Cena 50c.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

vanskih namreč. Kdaj smo slišali postavim o Rusiji zadnjih dvajset let? Samo to, kar je pisalo in trobilo v svet veliko kapitalistično časopisje. Ž njimi vred so prerokovali naši o trpljenju in nezadovoljnosti ruskega naroda, o slabostih na desno in levo. Človek, ki nima vere vase, in v idejo slovanstva bi res mislil: s komolecem bo dregnul nekdo, pa se bo vse skupaj podrla.

Danes vemo, da je bilo vse pisanje o Rusiji — da vzamemo za zgled samo eno izmed slovaških listov, ampak nanje tu di reagira. To se pravi: kar je vrednega, priobči s svojim malim komentarjem, včasih z humorjem, včasih sarkazmom. Per vrtice, pa veš, za kaj se gre.

Važno je to, ker bi morali imeti vsi naši listi nekako vez med sabo. So stvari od časa do časa v tem ali onem listu, kateri bi se ne smele prezreti. In Proletarec je edini, ki jih res ne prevre.

Nadalje: ima kratek in umiljivo sestavljen pregled splošnega svetovnega položaja in kar je večjega in važnejšega, je omenjeno v Proletarcu, četudi samo s par vrsticami.

Ima v splošnem tako dober in celoten pregled vsega, kar je naše in tuje, da se mi zdi vsaka izdaja kakor majhna, popolna revija.

Je še nekaj, kar nima nobena drugi list. To je njegova tehnična stran. Proletarec, oziroma njegovo gradivo je tako spretno, distinktno in pravilno porazdeljeno, da se na prvi pogled p rikupi očnu. So stvari v dveh kolonah, koder je in kakor pride. So pisane z večji mi ali manjšimi črkami in z raz-en tega: v vsaki izdaji druga-če, to se pravi: prema gradiva, ki ga ima. V Proletarcu gra-divo naravnost vabi človeka, da ga načne in kar čitaš, ima nekaj posebnosti na sebi.

Omenjam še dvotednik Jugoslovanski Obzor, to pa zato, ker ima distinktiven karakter. Vselej mi je žal, kadar ga pri-mam v roke, da ni vsaj tednik. In čudim se dvem milvauskim organizacijam, da ne poskabe

Vzrokov je več: našel bom najvažnejše:

Proletarec je edini slovaški list, kateri ima urednika Frank

Peter Zgaga

Resničen dogodek.

II.
Spočetka ni mti opazila, da je zginil, kajti ob gotovih časih žena moza prav lahko pogreša. Ko mu pa hoče dati neko delo, vidi, da ga ni nikjer. Pogleda skozi okno. Ni ga. Gre v stor na kornar, kjer ji pove trgovce, da je pri njem pred dvajsetimi ali tridesetimi minutami kupil cigarete in da ga je čakal neki njegov znanec z avtomobilom, nakar sta se od-peljala.

V Mici je zavrelo kot je za-vrelo v nji v tistih davnih ča-sih, če jo je kakšen priliznjeni pridanič za liter vina otenal. — Le čakaj! — je siknila skozi zobe. V teh dveh besedi-cah je bilo mascevanje, zavist, pretirna, peklenski naklep, za-niželjivost, podlost. V teh dveh besedičah je bilo vse, kar pre-more hudega ta pokvarjeni svet.

Zaitza, ki ne sains, da čita vse slovaške in precejšen del hrvaških listov, ampak nanje tu di reagira. To se pravi: kar je vrednega, priobči s svojim malim komentarjem, včasih z humorjem, včasih sarkazmom. Per vrtice, pa veš, za kaj se gre.

Važno je to, ker bi morali imeti vsi naši listi nekako vez med sabo. So stvari od časa do časa v tem ali onem listu, kateri bi se ne smele prezreti. In Proletarec je edini, ki jih res ne prevre.

Nadalje: ima kratek in umiljivo sestavljen pregled splošnega svetovnega položaja in kar je večjega in važnejšega, je omenjeno v Proletarcu, četudi samo s par vrsticami.

Ima v splošnem tako dober in celoten pregled vsega, kar je naše in tuje, da se mi zdi vsaka izdaja kakor majhna, popolna revija.

Je še nekaj, kar nima nobena drugi list. To je njegova tehnična stran. Proletarec, oziroma njegovo gradivo je tako spretno, distinktno in pravilno porazdeljeno, da se na prvi pogled p rikupi očnu. So stvari v dveh kolonah, koder je in kakor pride. So pisane z večji mi ali manjšimi črkami in z raz-en tega: v vsaki izdaji druga-če, to se pravi: prema gradiva, ki ga ima. V Proletarcu gra-divo naravnost vabi človeka, da ga načne in kar čitaš, ima nekaj posebnosti na sebi.

Omenjam še dvotednik Jugoslovanski Obzor, to pa zato, ker ima distinktiven karakter. Vselej mi je žal, kadar ga pri-mam v roke, da ni vsaj tednik. In čudim se dvem milvauskim organizacijam, da ne poskabe

Vzrokov je več: našel bom najvažnejše:

Proletarec je edini slovaški list, kateri ima urednika Frank

(Nadaljevanje na 4. str.)

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo 2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj uvesti in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Veliki Atlas sveta

Vojujoči se narodi v Evropi vsavarjajo zgodovino. Svetov-nih vesti pa ne morete razum-no zasledovati brez velikega tu zanesljivega zemljevida, kot je naprimer Hammond's New Era Atlas of the World. "Bes," boste rekli, "toda po končani vojni zemljevidi, ki so sedaj izdani, ne bodo več dobri." To-da vse drugo je res, kot ta tr-ditev, ako vpoštevamo ta atlas. In tukaj pride poglavitna stvar. Z atlasom boste prejeli izkaznico, s katero boste proti plačilu 25 centov dobili dodat-ne zemljevide, ki kažejo pre-mišljene meje vseh držav, ki

bodo prizadete valod mirovne pogodbe, in jih boste prejeli te-kom 60 dni po zaključku vojne in ko bodo podpisane mirovne pogodbe. (Listek, ki je treba izpolniti in poslati naravnost na zalagatelja, je v vsakem at-lasu.) Ti dodatni zemljevidi vam bodo do zadnje natančno-sti izpolnili vaš svetovni ze-mljevid, ki bo natančno kazal Evropo pred vojno in po vojni v celi knjigi. Ta atlas velja sa-mo \$2.75 za Združene države in \$3.— za Kanado. Ta veliki atlas dobite pri KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 West 18th St., New York.

Cene je pa komodno sedel v samih slapah, hlačah in sraj-ci poleg prijatelja, in avtomobil je drvel proti Long Islandu.

— Malo sram mi je, — se je izgovarjal, — kar tak treščiti v hišo.

— Saj sem ti vendar pove-dal, — mu je pojasnjeval pri-jatelj, da sta šla sinoci žena in hči na počitnice in da sem v hiši sam gospodaj. Se tri druge sem povabil. Najprej se bomo malo odteščali, nato jih bom malo vrgli, ob devetih zvečer bom pa nastavlil sodček za pet-indvajset galon. Potem bo pa šlo magari do jutra. Nič se ne boj, do šestih zjutraj boš doma. Tisti, ki bo najbolj trezen te bo moral zapeljati prav pred hišo. Je že vse domenje-no in dogovorjeno.

O, zlati fantovski časi, ka-dar se stari prijatelji pod to ali ono pretvezo za nekaj ur enebi svojih zakonskih zašč-kov ter začno zajemati z veliko žlico radosti tega življenja; ki so jim v zakonskem stanu tako pičlo odmerjene. Svoboda! To je beseda vseh besed! Kaj bo-dočnost, kaj jutrišnj dan! Zi-vel! Na svobodo se piše.

In tako je bilo tudi tisti ve-čer. Cenu je vsaka karta do-bro padla, četudi je bil razmišljen in se nenehoma oziral proti vratom, kdaj se bo poja-vil sam Bognasvarj v kiki in s potencem v roki.

Toda strah je bil neupravi-čen. Preveč dobro je je znešal štreno. Ob desetih so nehali kvartati. Cene je bil tri dolar-je na dobičku in še od prej jih je imel sedem. Bil je bogat kot malokdaj v življenju. Deset dolarjev, to niso mačkine solze.

Proti enajsti uri je prignala radovednost v klet še dve po-djetni sosed. Prva je bila te-snična vdova, druga pa vdova ob živem možu. Po nekakšnih arestih, je rekla, da ga vlačijo, četudi ni nikomur skrivil niti lasu na glavi, v splošnem pa ni dosti vreden, kar vlačijo naj ga, če ga hočejo, ona se že ne bo vlekla zanj.

Cene, ki je bil sicer boječ v ženski družbi, je kaj kmalu zve-del, on ji je ime Palmira, da ni dolgo tega, ko je bila stara pet-trideset let in da kadi iste cigarete kakor on. Ko mu je za-šalo sedla na kolena, je takoj uganil, da mora tehtati kakšnih stopetinsedemdeset funtov, kar je za žensko pravilna teža, kaj-ti kdo zlomka, bo objemal ko-sti.

Vino je bilo močno, sosedin pogled globok, Cenetova volja pa slaba. Kmalu popolnoma se je kot pipec skrivil in zlezel pod mizo.

— No, ga bom pa jaz odvle-kei, — je rekel najbolj trezen med njimi, — tolaž rečem vam, da le do večnih vrat. Dovolt je, če bo on tepen, ni treba, da bi bila ona.

Danilo se je že, ko se je Ce-ne zavedel na stopnicah pred svojim stanovanjem. Kaj je bi-lo z njim? Počasi se mu je za-čelo svetlikati v glavi. In čim-bolj se mu je svetlikalo, tem-bolj ga je tresla nekakšna ču-dna muzika.

Otipal se je. V žepu je imel še vedno desetak. To je dobro. To ga utegne rešiti.

Pravijo, da dela potapljačji se izredno nagle sklepe, toda Cene je delal še hitreje, četudi se ni potapljaj, pač pa po vseh starih lezel po stopnicah v tretje nadstropje.

Iz vseh sklepov je izluščil najboljšega, odprl za spozna-nje vrata in pomolil v kuhinjo desetak.

No, jutri bo pa konec te zgo-dbe.

Dopisov brez podpisa in očitnosti ne prištevamo. Dopis na četrtkovno številko naj bode v našem uradu najkasneje v sredo jutro.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopis se nam vedno dobrodošel, kar smo vam naložili in se z njimi naši rojaki takrat med seboj pogovarjali.

JOZE ZELENC SE JE ZOPET OGLASIL

Posebni novic iz tega kraja, Northfield, Ill., kjer smo zadnjih par let, ne morem poročati, ker Slovencev nas je tukaj le dve družini, naša in pa Andy Hostnikova, kateri ima ob Willow in Skokie Blvd. poznano in dobro izocho gostilno in restavracijo, katera je tudi številnim rojakom iz Chicaga in Waukegana dobro poznana ter se zabavamo prav po domače. Kadar pridejo Grasičevi in Math. Cukalovi iz Chicaga, se tudi veselo zavrtimo, ker kot je znano čikaškemu ženskem svetu, je Math. priznan kot prvovrsten pisalec.

Prve dni v maju pa smo izgubili najstarejšo pionirsko Slovenko v tej okolici, 85-letno Katarino Hostnik, ženo našega "grandpa" kot vsi nazivamo Hostnikovega očeta. Pokojna je bila rojena v Škofji Loki iz nadbine Kunstelj. V zakonu je preživela 57 let. Pogreb je imela nad vse lep ob številnih prijateljih in sorodnikih rodbine. Med krasnimi venci od sinov in prijateljev je bil velik šopek rdečih nageljnov. Na Memorial pokopališču je rekel "grandpa": "Take mi je Kati pripadela kot dekle, jaz pa jej enaki vračam v zadnji poždrav. Saj ne bo dolgo, ko pojdem tudi jaz za njo." je dejal, ko se je poslavljaval od groba z soznanji v oči.

Pokojna zapušča poleg moža dva sinova, Andreja in Felixa, dva vnuka in štiri pravnuke. Prvič so prišli v Ameriko že l. 1893 ter se nastanili v Charlestown, Pa., kjer je dobil "grandpa" v tovarni službo formana. Kasneje pa so se nastanili tu v Winnetka, Ill., kjer se sedaj žive. Naročnik Glasa Naroda pa je že skoro 40 let.

Najbolj se "grandpa" razvedri, kadar pride sem k nam v gostilno na par "šile" ta dobrega in pivca, dokler ni žeja pogašena. Najprijetneje pri

vsem pa je, pravi, ko reče: "Andrej, vselej je račun za pravnan in tudi nič krede ne mečajo." Andy, kot dober sin očeta, ki šteje že 83 let, ga preskrbi z vsem, kar potrebuje, za to mu tudi dobro pojde na zemlji kot omenja ona božja zapoved.

Da se "grandpa" po bridki izgubi žene malo razvedri, sem ga vzel 18. maja v Waukegan na veliki pevski koncert, katera so privedli pevski zbori Slov. nar. doma v Waukegan s sodelovanjem pevskih društev "Prešeren" in "Sava" ter "Slovani" iz Chicaga, "Naprej" iz Milwaukee in "Soča" iz La Salle, Ill. To je bil užitek poln dan za njega in nas druge. Prijetno je bilo in otopilo obnem od neotidijah in besedi naših lepih narodnih pesmi, katere so izvajali pevski zbori, ter nas spominjali na čase, ko smo peli iste še kot fantje v domači vasi, sedaj zaslužjene naše domovine.

Da boljše vidiva in slišiva, sva se vsedla v drugo vristo pri odru. In res pevke posameznih društev razvrstene v polkrogu na odru so izgledale v krasnih dolgih oblekah pestrih barv kot živa mavrica. Vrhuška rojakinja poleg mene me vpraša skozi oči dobro vidi. "Seveda vidi kaj nisi opazila, da je že dvakrat "spet" obrišal. Sliši pa tudi, kar pravi, da tako lepe domače pesmi ni slišal, odkar je bil zadnjikrat v Škofje-lowski čitalnici. In rečem vam, pravi, e o "zauber" naše slovenske žene in dekleta. O, da em vsaj še 20 let mlajši." je možak otoplo vzdihnil.

Po koncertu je bil pri bari v Nsr. domu tak naval, da nisi prišel bližini. Dobili smo potem prostor pri Nacetu pri mizi Skalove in Gršharjeve rodibine med katerimi so z "grandpa" v pogovoru preobrnili vso Škofje-lško od Sane Hoste do Dra-

ge. Ze pozno sva se odpeljala in govoril mi je celo pot, kako lep užitek je bil to zanj.

Konec aprila smo že vedeli žalostno vest, da je konec naše Jugoslavije. Dasi ni bilo po preje vse tako, kot bi si eni ali drugi želeli, smo lahko rabili našo slovensko govorico. Ljudje v cerkvah so slišali pridige in nauke in domači besedi. Istotako pri uradih, sodiščih in drugih ustanovah. Govorniki na shodih in zborovanjih ter na radio, so rabili slovensčino, toda vsak najmanjši govor je moral biti napisan in cenzuriran, ter potrjen od vladnih oblasti. V ljudskih šolah je bila vpeljana, v višjih razredih tudi srbohrvaščina in cirilica. Toda to so bili pogoji in odloki vlade v Beogradu. Tudi precej različna teža davčnega bremena je težila naše ljudi v primeri z onimi na jugu države.

Najbolj otoplo zame pa je bilo, ko so prepovedali v Sloveniji slovenske zastave. V bivši Avstriji je bila slovenska zastava dovoljena. Majka Jugoslavija pa nam jo je prepovedala. In pa ko je bil jugoslovanski vojak tako slabotno in primitivno opravljen in sramotno mizka plača. Prejemal je namreč — reči in beri: 10 dinarjev plače na mesec, medtem ko so prejemali narodni poslanci za parkratno potovanje v Beograd na mesec po 10 tisoč dinarjev. Ako je šel jugoslov. vojak na plačilni dan kupit pol ducata cigarete, skatlico žveplenk, pisemski papir, kovčeto in znanje, ko da je pisal svoji izvoljenici ter par žemelj, da je potolažil že odec — pa je šla celomesečna plača k vragu. In za teh 10 din je bil naš vojak pripravljen vsak čas tvegati svoje življenje za domovino. To razmerje me je bolelo v obeh časih, ko sem bil v starem kraju a biti sem moral lepo tiho, ako se nisem hotel z glavarji seznaniti.

Te razmere sem nekoliko opisal še iz starega kraja. Tukaj ste jih čitali v Glasu Naroda, v domovini pa naročniki onih številk niso prejeli, ker so bile zaplenjene. Jaz sem jih dobil pod roko skozi prijatelja v uradu.

Ali ste čitali članek našega Frank Keržeta, ko je obrazložil razmere, kakoršne so v resnici obstajale v Jugoslaviji? O, seveda ste jih brali, pa še prav z zanimanjem.

En ali drug nam je mogoče zameril, češ, čemu sedaj vse to opisovati, ko je vse izgubljeno? Pa nič zato! Amerika je še edina dežela, kjer imamo pravico, da te resnica lahko zapiše neokrnjena, kakoršna je ter potem lahko sami presojamo, dobro in slabo stran iste.

Kot razvidite iz Keržetovih člankov, ga menda ni Slovenca v Ameriki, ki bi mu bila bolj poznana geografska in narodnostna vprašanja Evrope. Jaz se veasih prav čudim, da si vzame toliko časa in truda za razpravo in opis tako težkega poglavja. Dal Bog, da bi se njegovi nazori glede združenja Slovanstva po njegovem načrtu tudi uresničili. Zato sem tudi jaz istega mnenja, kot Frank Ferjan v svojem članku v Glasu Naroda, da, ko se bo končani vojni urejevalo meje in narodnosti, in če bo Jugoslavija upoštevana, naj merodajni faktorji prijavijo za konferenco Frank Keržeta, ker četudi bode v sedanjem razmerju poseben glede Hrvatov trd oreh, Frank Kerže jo bo že kako izpeljal.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

IZLET SLOVENSKE SOLE NARODNEGA DOMA V CLEVELAND, O.

Slovenska sola Slov. Nar. doma na St. Clair Ave., prireja tudi letos svoj običajni izlet ali piknik in sicer v nedeljo 10. avgusta na SNPJ farmo. To nedeljo nam je iz prijaznosti odstopilo društvo Naprej št. 5. SNPJ, ki so jo imeli rezervirano za svoj piknik.

Kaj vse bo pripravljeno na pikniku za posetnike, ne bom sedaj poročal. Rečem le to, da bo vsega dovolj: jestvin in pijače. Za sedaj že lahko poročam, ker je tudi važno za posetnike, da bo vozil pravi bus od Cleveland Railway Co. na farmo SNPJ in sicer odpelje iz pred Slov. nar. doma na St. Clair Ave., ob 12.45 popoldne, spotoma se ustavi še pred Slov. delavskim domom na Waterloo Road, kjer lahko prisedejo rojaki iz Collinwooda in od tam pelje bus naravnost na SNPJ farmo. Pomnite, vozil bo samo enkrat in če zamudite bus, boste morali ostati doma. V busu je sedežev za 40 odraslih oseb, ker smo najeli večjega. Voznja bo udobna, ker družba nam je obljubila najboljši voz za prevoz, kar jih ima na razpolago. V tem busu ste varni pred morebitno nezgodo in tudi vsaka oseba, ki se v njem pelje, je zavarovana po družbi za slučaj nezgode. Kar je pa farmo SNPJ približno 22 milj oddaljena od Slov. nar. doma na St. Clair Ave., stane tudi bus s razmerno toliko več. Zato se je dolocilo ceno sedeža 50 centov za vožnjo na obe strani, pa naj bo potem oseba odrasla ali otrok. Bus se niti ne krije, kar stane, z doloceno ceno po 50 cent. četudi bi bil popolnoma zaseden.

V paviljonu na farmi SNPJ bodo za ples igrali Krivost bratje, ki znajo zadovoljiti mladih in starejših posetnike. Torej ste lahko brez skrbi, da se boste dobro zabavali.

Ob tem času bi bilo potrebno spregovoriti resno besedo, ki bi zadela v živo naše ljudi. Gre se namreč za vlevažno ustanovo, za slovensko solo Slov. nar. doma, ki je edinstvena te vrste sedaj v Ameriki. Ko človek opazuje razmere v Evropi, ki so tako hudo prizadejale tudi naše ljudi v Jugoslaviji, bi morali s čutom in zanimanjem izkazati svoje simpatije do svojega naroda, ki ga v Sloveniji davi trinog s tem, da bi se številno udeležili izleta, ki ga prireja še svobodna slovenska sola v Ameriki.

Slovenska sola je zelo pomembna in koristna ustanova za vse naše organizacije, društva, narodne domove, posebno pa še za dramska in pevška društva. V slovenski soli se muči mladina in odrasle, njih pouk in podlaga, ki jo usposobi pozneje samostojno črpati dobre vire iz slovenskih knjig in časopisov. Znanje slovenskega jezika poleg angleščine je veliko bogastvo, katerega ne more nikrati noben tat. Z znanjem slovenskega jezika dobijo naši št. mladi mladi, več čitalcev in naročnikov.

Vodstvo slovenske sole Slov. nar. doma želi, da bi se za prihodnjo sezono vpisalo v razrede slovenske sole vsaj 300 oseb kar ni preveč za tako veliko slovensko mesto, kot je Cleveland. Vpisovanje se bo pričelo na pikniku. Starši, če imate otroke in če mislite, da je to vredno da se bolj pravilno priučijo slovenskega jezika vaši otroci, tedaj jih vpišite v slovensko solo. Za otroke do

16. leta starosti je pouk popolnoma zastonj. Ta ponudba velja za vse Slovence v širnem Clevelandu in ne samo za St. Clairski okraj. Odrasli, to je nad 16 let starosti, pa pridobijo po možnosti nekaj za vzdrževanje svojega razreda.

Stroske vzdrževanja slovenske sole se večinoma krijejo z dohodki treh priredb, ki se vršijo letno v korist slovenske sole. To je poleti piknik in v zimski sezoni dve prireditvi v avditoriju Slov. nar. doma. Za to pa je važno, da so vse te prireditve uspešne, ne samo moralne pač pa tudi materialne.

Starši, vpišite svoje otroke v slovensko solo sedaj — na pikniku, pri tajniku sole. Enako naj se že sedaj prijavijo odrasli, ki želijo pouk v slovenski soli. Vse prijavitelje se bo obvestilo z dopisnicami, kdaj bo letos pričetek sole.

Bojaki, ki čitate ta dopis, opozorite druge vaše prijatelje in pregovorite jih, da se z vami udeležijo šolskega piknika, ki se vrši — pomnite — 10. avgusta na SNPJ farmi. Na svidenje!

Erazem Gorshe, tajnik Prosvet. kluba SND.

OBLETNICA

Dne 10. t. m. bo obhajal svoj 78. letnico, naš znani in veliki Jugoslov. Mr. Anton Vilovich, ki se je rodil v Korčuli, Dalmacija, Jugoslavija, ter sedaj stanuje pod naslovom: 348 — 68th Street, Brooklyn. Slednji je bil svoj čas zaposlen pri veliki trdelni na ship yardu v Brooklynu, ter od katere prejema sedaj penzijo.

Ta veliki Jugoslovanski borec, je veliko pomagal v gmetnih ozirih svojim sorodnikom, prijateljem in znancem ter splošno vsem v njegovem rojstnem kraju.

Vsi tukajšnji njegovi prijatelji in znanci mu želijo, da bi ga Bog ohranil še na mnoga leta v zdravju in zadovoljstvu, ter da bi pričakal trenutka, da bi se njegova želja izpolnila in sicer, da bi Jugoslavija vstala iz sedanjega suženjstva še v večjem obsegu kakor je bila pred vpadom nemških in laških krvočolnežev.

Mary Vidošič.

VABILO na PIKNIK v SOBOTO, 9. AVG.

priredi Mladinsko Društvo SNPJ v Strabane, Pa. Igrala bo izvrstna godba "Domovina" iz Barberton, Ohio.

Torej ste uljudno vabljeni vsi od daleč in blizu, da bo naša mladina bolj z veseljem delala za napredek S. N. P. J.

V nedeljo, 10. AVG.

priredi Dramski Klub "Soča" v Strabane, Pa.

Veliki PIKNIK

Igral bo JOE KRAMAR ORKESTER Torej ste vsi vabljeni ljubitelji ter ljubiteljice Dramskega kluba, da se vdeležite tega piknika, ker to je edini piknik v tem letu, da pripravimo kaj v našo blagajno.

SLOVENSKE PRIREDITVE

Počitnice so tukaj

Počitnice, ki si jih vsakdo lahko privoši v slovenskem hotelu, kjer se kuha in pije kakor doma. Zabava vsakovrstna. Pripravno za pikniški izlet. — LINDEN INN, Lindenhurst, L. I., N. Y. Telefon Lindenhurst 711.

Louis Pirnat.

NOČE BITI ZAOSTANKAR.

Prvič vas lepo pozdravim in vam pošiljam tudi mojo naročnino za "Glas Naroda" ker vidim, da mi bo kmalu potekla. Družen se pa načela: boljše je kakešni dan prej poslati, kot pa kakšni dan prepozno. Videl sem opomni v listu, da bi čim prej ponovili naročnino, ali so takšni ljudje, da zmiram odlagajo od danes do jutri in tako pride teden za tednom in tako dolgo, da mora gospod urednik opomniti, da je čas plačati. Taki so pravi zaostankarji. Zato se skrbno varujem, da ne pridem med tiste. Zatorej vam pošiljam kar za eno leto naprej, bo saj en čas spet mir. Zelim pa tudi, da bi bila ta vojska pri lažu, do tedaj ko mi bo spet naročnina potekla in tedaj bom vas obiskal v New Yorku, ker se mislim v stari kraj peljati na obisk. Sem že 32 let tukaj v Ameriki, pa bi še enkrat rad videl kraj, kjer je moja zibelka tekla in bi rad obiskal tudi grobove mojih preljubih starišev. Ni mi bilo usojeno, da bi jih videl živih, tako bom saj videl, kje počiva. Oh, ljubi očka in mama, ko bi se živeli, po rokah bi vas nosil celo svoje življenje. Tako bi bil jaz vesel, ali žalibog nam je mislim, že tako name njeno. Človek pozna svoje starše s pravo ljubeznijo, ko jih ni več.

Vas lepo pozdravljam, kakor tudi vse naročnike tega lista. Gregor Kastivnik, Oakland, Cal.

POLITIČNI SHOD.

Ameriško-Slovenski državljanski klub v Barberton, O. priredi piknik in shod v nedeljo 10. avgusta na Novakovih prostorih na Sherman Road. Na program upolej kandidatur demokratične stranke bo tudi zastopnik mestnega odbora za 50 letnico, kateri bo izročil barbertonskim Slovincem nagrade, katere so zaslužili s svojim trudom in odelovanjem ob čem proslave 50-letnice mesta Barbertona.

Brzjavno smo povabili clevelandskega sodnika Mr. Lauscheta, kateri se nam je barbertonskim Slovincem zelo prikljubil na zadnjem shodu, ki se je vršil v dvorani društva Domovina.

Vejudno valimo vse Slovence, da se gotovo udeležijo. Z vašo udeležbo boste pokazali, da sodelujete složno za napredek Slovencev, da ste zavedni državljani te proste dežele in najbolj važno, da boste vi zbrali kandidate, kateri vas bodo zastopali v mestni službi. Torej ne pozabite in na svidenje v nedeljo 10. avgusta na Novakovih prostorih.

Vincent H. Lauter, Barberton, Ohio.

MAŠA ZADUŠNICA.

Naznanjam vsem sorodnikom prijateljem in znancem v New Yorku in okolici, da se bo brala vs. maša za mojega pokojnega moža Johna Pirnat v nedeljo, 10. avgusta ob 10. uri dopoldne v cerkvi sv. Cirila in Osmi. Prosim velike udeležbe. Barba Pirnat.

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEŽA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva milijona

in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti.

Ako je društvo A.B.Z. v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

Obiščite Slovenske Prireditve! VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAC PA TUDI K DRUŽBENEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

60

Ni se spomnil, da so bile njegove misli v teh urah misli vseh zaljubljenecv, ki že tisoč in tisoč let vsak dan in na slehernem kraju osrečujejo, plašijo in begajo slehernega človeka, ki ljubi. Ljubil je prvkrat, ljubil tako, kakor da ne bi bil še nikoli pred njim noben mož ljubil dekleta. Čustvo, ki ga je navdajalo, ga je bilo zaskočilo toli nenadoma, da ni bil zmožen najti zveze med prejšnjim in sedanjo obliko svojega žitja in bitja. Takšne zveze ni bilo. Svet, ki je obstajal doslej, ni več obstajal. Svet je bil le še nevažna zmešnjava ljudi in stvari, ki so se vrtile okrog ljubljene dekleta.

"Če vseh teh ljudi in stvari ne bi bilo in bi mi ostala samo ona — pa bi zadovoljstvo, in jaz bi bil naj srečnejši človek na zemlji," je mislil sam pri sebi. In sanjaril je: "Spet bom slišal njen glas. Držal jo bom za roko, smel se je bom dotakniti. Njen diš mi bo čutil. Na vse ne smem niti misliti, drugače se mi zmeša. Niti misliti ne smem na to, da se bodo kdaj moja usta približala njenim ustom in da jo bom kdaj objel. In da me bo tičala. In da se bom vozil k nji. Na kakem postojnem hodniku bo stala ali v gozdu kje za vasio in me čakala. Ob moji strani jo hodila, zraven mene sedela. V kodji bo sedela zraven mene, koleno se bo tičalo kolena."

Odpisal je pismo. Čez tri dni — vse te tri dni je bil bolan od nestrpnosti in koprnjenja — je prišel odgovor. Grofica je pisala, da se mu zahvaljuje za pismo in da jo veseli, ker se ne spomnja nered lepega večera na praškem nametništvu. Tudi ona mora mnogo misliti na svoj razgovor z njim. Srečana je, ker ji je obljubil, da ukrene vse, kar je potrebno za njegovo ozdravitev. A začeti mora takoj in urediti svoje življenje tako, kakor hočejo zdravniki. Pomisli naj, kako druzgabo, ko bi spet zdrav. Nobena žrtve mu ne sme biti pretežka. Ko bi mogla, bi z največjo strogostjo pazila na to, da doseže ta cilj. Na žalost se mora te dni peljati k svojemu bolnemu očetu, ki mu bo stregla. Lepo bi pa bilo, če bi hotel nadvojvoda prej priti v Prago. Naj ji sporoči uro svojega prihoda; pričakovale ga bo v bližini postaje, najbolje bi bilo morda v mestnem parku.

Takoj ji je brzeljavil, da jo bo iskal drugi dan ob treh v mestnem parku. Sam se je odpeljal v Prago. Grof Wurmbrand je bil prepaden. Že deset let je spremljal nadvojvoda na vsaki poti. Čeprav je vedel o odgovoru samo komorni sluga Janacek, ki je bil dvignil grofici pismo in oddal brzojavko, je Wurmbrand vendar čutil, da se misli Franc Ferdinandu sniti z grofico Čotkovo. Mislil da se je njegovi sorodnici očitno posrečilo napraviti na nadvojvoda globlji vtis, je bila grofu mračna.

Imel jo je za nenevado častihlepno in odločno žensko, ki je bila zmožna vsega. Vendar se ni več upal omeniti grofico v pogovoru. Nadvojvoda je bil po zadnjem pomenku na večerji iz Prage v Budejovice izpregovoril s svojim komornim načelnikom le nekaj strogo službenih besed.

Drugi dan se je Franc Ferdinand v civilni obleki odpeljal v Prago. Bil je dizeven, ne zelo mizel, a temačen novembrski dan. Zavil v tape' kočuh, je sedel Franc Ferdinand v oči delku pivega razreda. Zeblo ga je, kurilna naprava je slabo delovala. Ker ni hotel, da bi ga spoznali, se ni pritožil. Skrbelo ga je samo nekaj ali bo vlak za časa, brez zamude pet minut pred tremi dopel v Prago. Morda je bilo nerodno, da sta se bila novembra meseca zmenila za snidenje pod milim nebom, a razumel je, da si je bila grofica za to izbrala mestni park, ker se je bala, da ga ne bi na postaji ali v kavarni kdo spoznal.

"Ako ni imel vlak zamude," je mislil "bo morala v dežju na novembrskem vetru, v tem ostudnem vremenu čakati name; to bi bilo strašno. Če bi šlo za navadno potovanje, bi lahko poslal Wurmbranda k strojevodji in mu sporočil, da bo jo, če bo imel vlak zamude, pa naj bo tudi samo minuta. A to ni navadno potovanje. To je največja vožnja v mojem življenju."

Vlak je dopel v Prago brez zamude, pet minut pred tremi. Franc Ferdinand je jadno zapustil postajo in zdirjal v bližnji park. V širokem drevoredu je že po prvih korakih zagledal grofico. Sreča mu je burno razbijala. Vrtoglavica ga je gnala, da bi objel ljubljeno pestavo in jo krepko stisnil k sebi, jo vso ovil s svojo nežnostjo ter pozabil, da komaj poznata drug drugega, da sta se šele enkrat srečala, v okviru uradnega veseljenega večera, kjer je prežalo na njiju mnogo ljudi, premnogo oči. Pračakovarje sreče, ki si je ni bilo moči predstaviti, ga je delalo omotičnega.

Ko je obstal pred njo, se je sklonil nad njeno roko in poljubil sivo usnje njene rokavice.

"Nemerno vreme imava," je rekel ves zasopel, "hvala vam, da ste vzle tem prišli."

"Kadar kaj objulim, ostanem brezpogojno v besedi," se je nasmejala.

Potem sta nekaj časa molčala; zadrega jima ni dala govoriti. V golem drevju je šumelo, murli novembrski dež je tiho curjal z neba. Franca Ferdinanda je izpreletoval mrz, ne da bi se ga bil zavedal.

"Da se le ne bi prehladili, cesarska visokost," je rekla grofica in mu skrbivo pogledala v blede obraz. V črnem kočuhu, ki ga je živčen odpel, je bil videti bolehnjejši, kakor v uniformi, ki jo je imel ondan na sebi.

"Oh, prosim, nikar me ne ogovarjajte s cesarsko visokostjo, to zveni tako napeto," je poprosil.

Naravnost se je odgovorila pa ni.

"Oton," je pritisnil. "Oton se zdaj na mojem mestu ne bi obotavljal, ampak bi jo kratkoročno potegnil k sebi in jo tako burno obsul s poljubi, da bi jo minila zavest. Jaz tega ne morem. Najrje bi mogel to samo kak rutinace ljubezni, ki ne ve, kaj je ljubezen."

Tisti mah na, je tržilo na misel, da bi bil zmožen umoriti Otona, ali kog drugega, č bi hotel objeti grofico.

Medtem sta bila prišla na konec drevoreda. Neodločno je vprašal:

"Torej kam — v kavarno na primer menda ne moreva?"

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Iz slovenskih naselbin

SREČNA SLOVENSKA DRUŽINA

Ako vidimo slučajno kaj izvanrednega, mislim kaj posebno lepega, ali pa ravno nasprotno, se tega kaj radi spominjamo in celo radi govorimo o tem svojimi prijateljem in znancom. Ne mislim, da ne vedno z namenom opravičanja, pač pa iz duševnega nagiba, da človek pohvali kar je hvale vredno, in pa graja in obsoja, kar ni zaslužilo pohvale.

Kar je s'abega, pljunemo iz sebe, da pade tam kamor sliči, kar je pa dobrega, je pa dolžnost vsakega posameznika, da po svoji moči da priznanje in povzdigi dotičnega, o katerem govorimo: Ne že zaradi slave in časti dotičnega, pač pa, ker je čednost dotične osebe v ponos celemu narodu, in ker v dostih primerih zasluži, da se ga celo predstavi javnosti.

V 120. št. "Glasa Naroda" sem pod naslovom "Veseli in žalost", po svoji skromnosti opisal tragično smrt Mr. L. Rupnika st., in pa veseli dogodek prvo rojenih dvojčic Mr. in Mrs. L. Rupnika ml., katerih krstitev se je vršila ravno ob smrti starega očeta.

Mr. Louis Rupnik z dvojčicama

navadno-ti. Zato sem se oh tej priliki zagledal samo v prekrasno svilen avbo, katero je umetniška roka in um okrasila po vsej narodni natančnosti s čisto zlatini vrtiki, in katera se je tesno oprijemala in s tem povečala lepoto obraza tukaj rojene hčerke slovenske žene Mrs. Helen Giovanelli.

Danes se Mrs. H. Rupnik nič več tako pogosto spominja tega izvanrednega dogodka. Sedaj ji je v mislih le materina skrb za svoji dve hčerki Mary Ann in Mary Louise, katere so v njenem varstvu; kakor tudi v oči skrbni stare matere Mrs. Helen Giovanelli, in nad vse vzvišene ljubezni očeta Mr. L. Rupnika. Sprevidel sem, da to skrbno

Mr. Helen Rupnik z newyorškim županom La Guardia.

Tako je pretaklo nedeljo zopet nanesla prilika, da sem z Mr. L. Hudetom urednikom "G. N." zopet posetil dom ugledne družine Mr. Frank Giovanelli, kamor je bil posebno Mr. Hudc povabljen, da vidi dvojčice, prorojenke Mr. in Mrs. Rupnik, predno se Mr. Rupnik ne preseli s svojo srečno družino na svoj novi in lastni dom v New Hyde Park, L. I.

Da bo bolj jasno, naj tukaj omenim, da je Mrs. Helen Rupnik hčerka dobro znane in ugledne družine Mr. Frank Giovanelli in pa tista slovenska hčerka, ki je s svojo lepoto v prekrasni slovenski narodni noši vzbudila tako pozornost ob priliki otvoritve Jugoslov. paviljona na Svetovni razstavi v New Yorku, da se je celo newyorški župan La Guardia zagledal v njo. Zato si štejem v čast, da mi je dana prilika javnosti predstaviti ta zanimivi par.

Naj tukaj pripomnim, da je k temu izvanrednemu dogodku veliko pripomogla prekrasna in dragocena slovenska noša, katere lastnica je, in katero se je za tisti čas odrekla ugledna in popularna gospa Ivanka Zakrajšek, soproga publicista in nad vse zmožnega narodnega voditelja Mr. Leo Zakrajška. Hvaležen sem, ne vem komu, da imam tisto mašenkostno nadarjenost da ločim umetnost od

družinskega negovanje omogoča, da ta nebeska stvara stopata z dneva v dan v prvovrstno družbo človeka, ki nosi krono stvarstva.

Posebna zanimivost je Mr. L. Rupnik, oče dvojčic. Poleg tega, da je rojen v Ameriki, mu je pokojni oče dal prvo moralno vzgojo v "Marjajču" v Ljubljani, kjer je bil do 12. leta. Zato s ponosom govorim dobro in lepo slovensčino. Poleg tega je jako nadarjen pevec, ki smo ga kot solista s prijetnim baritonom že dostikrat slišali v slovenskih zborih. Nadaljnje študije je napravil v Ameriki in danes je uradnik pri Central Savings bank v N. Y.

Poleg vseh svojih zmožnosti je jako skromen in gostoljuben. Živi le za svojo družino, ravno tako, kakor je živel njegov pokojni oče. Ne brigajo ga nepotesti svetovnih dogodkov. Svoje oči in mišljenje ima uprte le v skrb za bodočnost svoje blagoslovljene družine.

Ko sem z namenom iskal prilike, da ga začetim pri nečem, kar bi si bilo vredno zapomniti, sem ga po vsej sreči našel ravno, ko je s svojo soprogo hramil Mary Louise, njegova soproga pa Mary Ann. Da mi niso ostri vetrovi življenja csušili solze, bi mi ob pogledu na ta nebeski prizor od radosti nad čistim življenjem oči zaplaval v jezeru solza.

Ko gledam v ta prekrasni prizor, sem vprašal Mr. Rupnika: "Ali bi ne bilo sedaj strašno, ako bi tukaj sedaj padla bevtonska bomba?" Brez vsakega daljšega pomisleka mi na kratko odgovori v slovensčini: "Kar pade naj, ako že mora tako biti, samo da smo mrtvi vsi štirje."

Na take besede mi ni bilo moč dati nobenega odgovora, kakor bi ga tudi ti ne, dragi čitatelj. Zato sem samo srečen, da vam morem predstaviti sliko mlazaka, ki drži v naročju življenjski zaklad: hčerki Mary Ann in Mary Louise in ki gleda pogumno v bodočnost poleg svetovne anarhije, ki ravno sedaj v največjem obsegu oklepa celi svet.

To sem napisal zato, ker sem ponosen na čednosti svojega naroda. Nabranega imam še več, kar bom pa objavil pri priliki, pa naj bo vzeto od prizadetih za dobro ali pa ne.

Rado Vavpetič.

Če želite, dobro knjigo po nizki ceni, naročite "Živi izvir", ki jo je napisal znani slovenski pisatelj Ivan Matičič.

Nove knjige slovenskih pisateljev

L. Mrzel: BOG V TRBOVLJAH

Zbirka pripovedk iz našega največjega premožnega okrožja — Trbovelj. Knjiga obsega 120 strani, je trdo vezana ter vsebuje 20 originalnih lesorezov Maksima Sedeja.

Cena — \$2.—

ČRNA VOJNA (Spisal D. Ravljen)

Originalno delo enega mlajših slovenskih pisateljev, ki snov svetovne vojne vpo-vsem novi obliki spretno obdeluje. — Trdo vezano, 120 strani.

Cena — 75c

Naročite pri:

KNJICARNI "GLAS NARODA"

216 W. 18th Street

New York City

Newyorški odmevi

(Nadaljevanje s 2. str.)

za to, da bi vrnilo naselbini tehnik. Njegov izdajatelj in urednik Frank Staut je eden izmed tistih slovenskih publicistov, ki ima čist, jasen in močan slog in kar je glavno: nasprotnik, velik ali majhen, Staut se ni še nikdar skril, kakor dela to precej listov.

Kar se gasil tiče, jih delim v dva dela: v take, ki zastopajo organizacije z močnim karakterjem, kakor ste postavim KSKJ in SNPJ in pa take, ki se morajo loviti v nevtiralnosti. Bili so sicer časi, ko smo vsi tipali z rokavicami, ne vedoč, kaj bomo dobili. Človek je moral biti pravičen na vse strani, predno je zapisal svojo misel in vse je moralo biti tako zavito in zadelano, da je malokdo prišel do zrna.

Vem, da imajo uredniki ta-

kih organizacij dokaj težak posel.

Po mojem mnenju smo nazadnje tudi mi dozoreli, da se lahko kar odkrito pogovorimo, kdo smo in kaj hočemo.

Imajo pa vsa glasila neke skupne bolezni in te so: družstvena naznanila in reklame. Neko društvo v Hicksville, Arizona, prireja nekaj ali ima večjo sejo. Gre se za kakih 50 članov, od katerih jih pride recimo tretjina na sejo. Kam? V glasilo. Naj še drugih trideset ali štirideset tisoč čita zadeve v Hicksville.

Druga bolezen je: predolgi dopisi. Noben dopis bi ne smel biti nad pol tiskane kolone, ker glasilo ni, da posamezniki stre-sajo svoje kaprice. Ljudje, ki ne razumejo dosti, se vtikajo v velika vprašanja in zde se mi,

kakor tisti kovač, ki je popravljal žepno uro z največjimi kleščami in kladivom, kar jih je bilo v kovačnici.

Res ne vem, zakaj konvencije ne ukrenejo kaj proti temu. Človek se naveliča čitati od tedna do tedna dolge klobase od ljudi, ki so kakor tisti rojak: tukaj ne bom in drugany ne grem.

Slovenski listi. Bili dobri, bili slabi, bili veliki ali majhni — naši so. Dokler jih imamo: smo živ narod. Kadar jih ne bo, bomo tudi mi z njimi v večnosti.

Držimo jih za žive in mrtve — podpiramo jih — vse, kolikor jih je. Vsak zase pomenja dodatno narodno življenje in izguba takega bi bil težak vdarec za nas.

Rojaki, zavenajmo se tega, da ne bomo javkali kadar bi prepoznali.

Poučni spisi

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BEKILLO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vozar. Cena \$2.00

BODOČI DRŽAVLJANI naj napiše knjižico — "How to become a citizen of the United States". V tej knjižici so vse pojsepla in zakoni za naseljenca. Cena 35c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dolar. 278 strani. Cena trda vez \$1.50

Zelo koristna knjižica za vsakega živinozorca: opis raznih bolezni in zdravljenje; slike. GOVEDOREJA. Spisal dr. Legvart. 143 strani. 8 slik. Cena \$1.—

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 strani. Cena 50c

MLEKARSTVO. Spisal Anton Pavc. 8 slikami. 168 strani. Knjižica za mlekarske in ljubitelje mlekarnstva. Cena 50c

NAJVEČJI SPISOVNIK. — 156 strani. Cena 50c

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec. 224 strani. Bral. Cena 25c

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 238 strani. Vozar. Knjižica je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter solivarstvo. Cena \$1.—

ODKUPITJE AMERIKE, spisal dr. MAJAN. Trile deli: 162, 141, 133 strani. Cena malko več Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je svetiljen po najboljših virih. Cena 50c

PRAGMATIČNI RAČUNAR. Trda vez. 231 str... Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjižico toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 50c

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. Sestavil Dr. F. Bradac. — 625 strani. Cena \$1.50

UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lankmayer. 168 strani. Cena \$1.—

VELIKI SLOVENSKE SPISOVNIK. Sestavil H. Podkrajšek. — 437 strani. Cena \$1.—

ZDRAVILNA ZELISČA. 62 strani. Cena 25c

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street

New York, N. Y.